

MANUAL DE OPERAȚIUNI

privind implementarea Creditului de Asistență oferit de Guvernul Republicii Polone

I. DATE GENERALE

În scopul promovării și aprofundării cooperării economice între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone, Guvernul Republicii Polone a acordat Guvernului Republicii Moldova un Credit de Asistență, în baza Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind obținerea unui credit de asistență, semnat la data de 14 mai 2014 (în continuare - Acordul de Asistență), în sumă ce nu va depăși 100,0 milioane Euro pentru modernizarea sectorului agroindustrial și a altor sectoare ale economiei naționale ale Republicii Moldova.

1. Creditul de Asistență acordat de Guvernul Republicii Polone, corespunde cadrului de priorități strategice de dezvoltare a domeniului dat, promovat conform Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Rurală a Republicii Moldova pentru anii 2014-2020. Acesta va contribui la asigurarea implementării prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, la creșterea competitivității sectorului agroindustrial și a beneficiarii de pe urma stabilirii Zonei de liber schimb, aprofundat și cuprinzător cu Uniunea Europeană.
2. Din fondurile Creditului de Asistență vor fi finanțate cheltuielile de procurare de către agenții economici din Republica Moldova de bunuri și servicii vândute de antreprenorii polonezi, care vor fi utilizate pentru dezvoltarea activităților în domeniul agriculturii, procesarea produselor alimentare, industriei, inclusiv infrastructurii aferente și activităților conexe acestora și alte activități contractate de părți.
3. Creditul de Asistență urmează a fi utilizat în conformitate cu reglementările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind ajutorul condiționat. Prevederile Acordului, precum și proiectele și contractele individuale care urmează a fi finanțate în temeiul acestuia, sunt considerate a fi în conformitate cu reglementările OCDE privind ajutorul condiționat, precum definit în Acordul privind Creditele la Export care beneficiază de Sprijin Public și alte documente OCDE relevante. Creditul de Asistență va fi utilizat în proporție de 95% pentru finanțarea cheltuielilor procurărilor în baza contractelor pentru livrările de bunuri și servicii (în continuare – contracte de antrepriză). Contribuția proprie a beneficiarului, care va fi plătită antreprenorului polonez în avans va constitui 5% din valoarea contractelor de antrepriză.
4. Contractele pentru livrarea de bunuri și servicii urmează a fi încheiate între antreprenorii polonezi care î-și au reședința în Republica Polonă și beneficiari/importatori din Republica Moldova, care vor fi supuși unor proceduri de verificare și aprobare din partea ambelor părți conform cerințelor stabilite.
5. Prezentele Manual de Operațiuni (în continuare – MO) este elaborat în baza prevederilor:

- Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind obținerea unui Credit de Asistență, semnat la Varșovia la 14 mai 2014;
 - Legii nr. 134 din 11.07.2014 privind ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind obținerea unui Credit de Asistență;
 - Hotărârii Guvernului nr. 841 din 07 iulie 2016 cu privire la unele măsuri pentru implementarea creditului de asistență oferit de Guvernul Republicii Polone;
 - Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat;
 - Hotărârii Guvernului nr. 1136 din 18.10.2007 cu privire la unele masuri de executare a Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria publică, garanțiile de stat și recreditarea de stat;
 - Acordului de Implementare dintre Bank Gospodarstwa Krajowego (în continuare BGK) și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (MF).
6. MO stabilește modul de organizare a operațiunilor de recreditare ale MF prin intermediul Instituțiilor Financiare Participante intermediare (IFP, bănci locale selectate), stabilește rolul și obligațiunile părților participante la implementarea Creditului de Asistență, condițiile de bază de utilizare a fondurilor, criteriile de eligibilitate pentru IFP, criteriile de eligibilitate și procedura de selectare și evaluare a beneficiarilor finali, de examinare a documentelor, modalitățile de recepționare a bunurilor procurate, autorizare, executare și evidență a plăților, precum și controlul asupra implementării Sub-proiectelor finanțate și utilizării fondurilor.
 7. Operațiunile de recreditare în cadrul Proiectului Creditului de Asistență (Proiect) se vor efectua în baza Contractelor de Recreditare elaborate și semnate între Ministerul Finanțelor al R.M. și Instituțiile Financiare Participante eligibile în cadrul Proiectului, care î-și vor asuma toate riscurile legate de recreditare și vor asigura rambursabilitatea fondurilor către MF.
 8. Orice modificare sau completare a acordurilor interstatale privind Creditul de Asistență, precum și indicațiile sau clarificările relevante furnizate de partea poloneza se vor aplica și la prezentul MO.

II. DOMENIILE DE UTILIZARE A FONDURILOR CREDITULUI DE ASISTENȚĂ

2.1 Fondurile Creditului de Asistență pot fi utilizate pentru finanțarea cheltuielilor sub-proiectelor eligibile pentru procurarea de bunuri și servicii în domeniile principale de activitate:

- a) înființarea, modernizarea și restructurarea întreprinderilor specializate în producția de produse de origine vegetală și animalieră, producție industrială prin asigurarea unei infrastructuri moderne;
- b) investiții în tehnologii moderne privind recoltarea, procesarea primară, păstrarea, sortarea, ambalarea și desfacerea produselor agroalimentare;
- c) construcția și dotarea unităților de producție industrială;
- d) modernizarea halelor de producție industrială prin asigurarea unei infrastructuri moderne;
- e) procurarea echipamentelor și utilajelor și altele;
- f) investiții în tehnologii moderne și inovații în scopul conformării la standardele UE privind siguranța alimentelor și cerințele de calitate;
- g) alte activități conform contractelor părților.

2.2 Cheltuieli și activități care nu pot fi finanțate

- a) achiziționarea de bunuri foste în utilizare (second-hand);
- b) achiziționarea de bunuri și servicii pentru recomercializare;
- c) plata taxei pe valoare adăugată și alte taxe și impozite;
- d) comisioane bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuieli similare;
- e) costuri de schimb valutar, taxe și pierderi generate de schimburile valutare;
- f) tipuri de investiții interzise de regulamentele ONU.

III. CONDIȚIILE PRINCIPALE ȘI TERMENII DE REEDITARE

3.1 Condițiile principale și termenii de reeditare a surselor Creditului de Asistență sunt:

- maturitatea Sub-împrumutului până la 12 ani;
- perioada de grație până la 5 ani;
- dobânda pentru Sub-împrumut– va reflecta riscurile de credit și se va negocia de comun acord între IFP și beneficiari. Marja de risc maximă aplicată de IFP către beneficiarul final la rata dobânzii aplicate de MF al RM către IFP se stabilește în limita de până la 3,5 p.p.;
- valoarea minimă pentru un contract de antrepriză – 500 mii Euro;
- valoarea bunurilor și serviciilor de origine poloneză în cadrul contractului de antrepriză nu poate fi mai mică de 60%.
- asigurarea Sub-împrumuturilor se stabilește de comun acord între IFP și beneficiari. În calitate de garanție de rambursare a Sub-împrumuturilor și a plăților aferente pot servi gajul acceptat de IFP în contractele de credit (bunuri imobile și/sau mobile existente, alte garanții prevăzute de Codul civil al Republicii Moldova, inclusiv și gajul asupra bunurilor viitoare);
- TVA și taxele de import la cota 0 la importul bunurilor și serviciilor finanțate din sursele Creditului de Asistență, conform condițiilor stabilite de Guvernul R.M.;
- alte condiții de reeditare se stabilesc în Contractele de Reeditare și alte documente aferente semnate între MF și IFP.

3.2 Plățile către antreprenorii polonezi, care rezultă din contractele de antrepriză semnate în cadrul Creditului de Asistență, trebuie să fie realizate după cum urmează:

- 5% din valoarea procurărilor în baza contractului pentru livrarea de bunuri și serviciilor va fi achitat în Euro antreprenorilor polonezi de către beneficiari ca o plată în avans, în conformitate cu prevederile contractului menționat;
- plățile rămase către furnizorii polonezi vor fi efectuate de către Guvernul Republicii Polone, din bugetul de stat al țării prin intermediul băncii poloneze acreditate Bank Gospodarstwa Krajowego (în continuare - BGK) în conformitate cu condițiile contractelor pentru livrarea de bunuri și serviciilor aprobate în modul convenit de către Ministerul Finanțelor al R.M. și Ministerul Finanțelor al Republicii Polone.
- Sumele autorizate și debursate de Guvernul Republicii Polone pentru plata bunurilor și serviciilor prestate către beneficiari, vor constitui suma împrumuturilor reeditate IFP și consecutiv vor constitui sumele Sub-împrumuturilor beneficiarului final.
- Data debursării fondurilor către antreprenorii polonezi de către BGK din conturile deschise în numele Ministerului Finanțelor al R.M. servește drept temei pentru calcularea dobânzilor și a altor plăți de deservire a împrumuturilor reeditate IFP și beneficiarilor.

3.3. Beneficiarul final poate să selecteze de sine stătător bunurile și serviciile necesare pentru utilizarea lor în procesul de producere al întreprinderii sale, precum și furnizorii, reieșind din considerentele sale economice, necesitățile și specificațiile tehnice necesare, asigurând utilizarea eficientă a fondurilor. Achizițiile de bunuri și servicii pentru a fi finanțate din fondurile Creditului de Asistență vor fi efectuate în conformitate cu reglementările OCDE și legislația în vigoare a Republicii Moldova.

Reglementarea procesului de achiziții a bunurilor și serviciilor din contul Creditului de Asistență se efectuează în baza prevederilor următoarelor documente:

- Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind obținerea unui Credit de asistență semnat la data de 14 mai 2014;
- Aranjamentul OCDE privind Creditele oficiale de export;
- Hotărârea Guvernului nr.246 din 8 aprilie 2010 ”Cu privire la modul de aplicare a cotei zero a TVA la livrările de mărfuri, servicii efectuate pe teritoriul țării și de acordare a facilităților fiscale și vamale pentru proiectele de asistență tehnică și investițională în derulare, care cad sub incidența tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte”;
- Prezentul Manual de Operațiuni.
- Pentru întreprinderile sectorului privat recomandată este procedura comparării a cel puțin trei oferte similare comparabile, bazată pe preț și calitate.

IV. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE PENTRU BENEFICIARI

4.1 Beneficiari eligibili pot fi persoane fizice și juridice care:

- sunt înregistrați legal într-o formă organizatorico-juridică și activează în Republica Moldova;
- nu se află în proces de insolvență și/sau lichidare, și/sau reorganizare sau în orice alte proceduri judiciare care pot conduce la pierderi de active;
- prezintă un proiect de investiție eligibil, amplasat în orice localitate a țării;
- deține toate permisiunile și autorizațiile necesare pentru activitate;
- dispune de toate capacitățile și resursele financiare, tehnice și alte resurse necesare pentru implementarea și desfășurarea Sub-proiectului;
- generează venituri suficiente pentru menținerea activității sale și pentru rambursarea și achitarea plăților de deservire a Sub-împrumutului;
- dispune de garanțiile necesare pentru asigurarea sub-împrumutului;
- este acceptat în calitate de sub-împrumutat de către o IFP intermediară eligibilă.

V. EVALUAREA ȘI APROBAREA SUB-PROIECTELOR ELIGIBILE

5.1 Pentru verificarea eligibilității, analiza riscurilor de credit și aprobarea Sub-împrumutului, beneficiarii potențiali vor prezenta la IFP intermediare cu care Ministerul Finanțelor al R.M. a semnat Contracte de Recreditare, documentele necesare conform procedurilor bancare interne ale băncilor. Acestea pot cuprinde, dar nu se limitează la documentele Sub-proiectului:

- cererea de acordare a finanțării;

- declarația pe propria răspundere privind veridicitatea datelor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina sub nici o formă bunurile pe/în care se face investiția și de a asigura bunurile procurate din contul finanțării pe toată perioada datoriei;
- copia contractului/contractelor de intenție încheiate cu antreprenorii polonezi;
- planul de afaceri, rapoartele financiare anuale;
- documentele ce confirmă permisiunea organelor competente privind construcția obiectelor și/sau schița de proiect a localurilor unde vor fi instalate utilajele, echipamentele finanțate;
- specificațiile tehnice pentru utilajul, echipamentul și tehnica, care va fi procurată din contul finanțării;
- alte documente și informații rezonabil solicitate de IFP, sau Ministerul Finanțelor al R.M.

5.2 IFP efectuează analiza fezabilității sub-proiectelor, bonității beneficiarilor, suficienței asigurării împrumuturilor solicitate în conformitate cu politicile și procedurile sale interne și prezentul MO. Sub-împrumuturile eligibile, aprobate de IFP pe riscul propriu, vor fi prezentate de către IFP la MF/DLC pentru verificare însoțite de următoarele documente:

- cererea de finanțare a sub-proiectului aprobat;
- decizia de aprobare a sub-proiectului, însoțită de raportul de evaluare a beneficiarului, condițiile și termenii de creditare;
- descrierea sub-proiectului propus pentru finanțare;
- contractul de livrare a bunurilor și serviciilor semnat (contractul de antrepriză);
- alte documente care pot fi solicitate suplimentar.

5.3 Ministerul Finanțelor al RM în rezultatul verificării va aproba, după caz, contractele de antrepriză ale beneficiarilor și le va remite spre aprobare către Ministerul Finanțelor al Republicii Polone. În baza aprobărilor Ministerului Finanțelor ale ambelor state, se va semna, între IFP și Ministerul Finanțelor al R.M., Acordul de Refinanțare a Sub-împrumutului pentru fiecare beneficiar și sub-proiect eligibil.

5.4 IFP elaborează și semnează contracte de credit și alte contracte relevante finanțării sub-proiectului cu beneficiarii finali. Condițiile și termenii de recreditare a beneficiarului final urmează a fi consecvenți cu condițiile și termenii de recreditare a IFP și prezentul MO.

VI. FLUXUL DE DOCUMENTE ȘI NUMERAR

În urma semnării și aprobării contractelor pentru livrările de bunuri și servicii, și semnării tuturor contractelor aferente finanțării sub-proiectului, plățile către antreprenorii polonezi vor fi efectuate, după cum urmează:

- 6.1 Beneficiarul final va transfera către antreprenorul polonez suma avansului de 5% din valoarea contractului în euro, în conformitate cu prevederile Acordului de asistență și a contractelor de antrepriză.
- 6.2 95% din valoarea contractelor vor fi finanțate de către Ministerul Finanțelor al Republicii Polone din contul Creditului de Asistență în conformitate cu graficul de plăți prevăzut în contractul de antrepriză în baza invoice-urilor acceptate de beneficiar, IFP și Ministerul Finanțelor al RM.
- 6.3 BGK va remite Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova setul de documente specificat în contractul de antrepriză, în original pentru examinare.

- 6.4 Ministerul Finanțelor al RM, la rândul său, va remite către IFP setul de documente pentru examinare și coordonare cu beneficiarul și prezentarea ulterioară a instrucțiunilor relevante pentru autorizarea plăților.
- 6.5 IFP verifică setul de documente, verifică invoce-urile de plată, alte documente ce confirmă recepționarea bunurilor și serviciilor prestate, verifică la fața locului bunurile și serviciile recepționate de beneficiar de la antreprenorul polonez, după caz, și transmite în termen de 5 zile lucrătoare Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova solicitările de eliberare a banilor cu indicarea sumelor și datelor bancare ale antreprenorului polonez.
- 6.6 Ministerul Finanțelor al RM, în baza solicitării de eliberare a banilor, emite autorizarea în adresa BGK de efectuare a plății către antreprenorul polonez.
- 6.7 În baza autorizării emise de către Ministerului Finanțelor al RM, BGK transferă mijloacele financiare din Creditul de Asistență în favoarea antreprenorului polonez în valoarea facturilor de plată acceptate. Data utilizării fiecărui credit și începerii curgerii termenului împrumutului și calculării dobanzilor va fi data debursării fondurilor către antreprenorul polonez, în conformitate cu condițiile contractelor.
- 6.8 Banca Gospodarstwa Krajowego va remite Ministerului Finanțelor al RM o confirmare care atestă efectuarea debursării din contul Creditului de Asistență și lunar va prezenta extrasul de cont al creditului.

VII. CRITERIILE DE ELIGIBILITATE PENTRU INSTITUȚIILE FINANCIARE PARTICIPANTE

7.1 Instituțiile financiare (băncile comerciale) eligibile, care doresc să participe în calitate de intermediari financiari a fondurilor Creditului de Asistență recreditate de Ministerul Finanțelor al R.M. agenților economici și să obțină statutul de Instituții Financiare Participante (IFP) trebuie să întrunească următoarele criterii de eligibilitate și să continue să se conformeze cu acestea pe parcursul implementării Proiectului. Băncile comerciale trebuie să fie licențiate, reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM).

7.2 Criteriile de eligibilitate pentru băncile comerciale (inclusiv sucursalele/filialele băncilor străine care operează în Republica Moldova) includ următoarele:

- (a) va deține o licență valabilă, emisă de BNM;
- (b) va avea cel puțin doi ani de activitate neîntreruptă din data emiterii licenței;
- (c) structura proprietarilor trebuie să fie în conformitate cu cerințele de “competență și onorabilitate”; să dispună de management calificat și experimentat, capacitate organizațională și instituțională adecvată pentru profilul specific de risc, în conformitate cu legislația Republicii Moldova în domeniul bancar (Legea nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la BNM, Legea nr. 550-XIII din 21.07.1995 cu privire la instituțiile financiare, regulamentele, hotărârile, instrucțiunile cu modificările ulterioare aprobate de BNM) și în modul stabilit conform supravegherii continue a BNM;
- (d) să dispună de scrisoarea de confort de la BNM;
- (e) va avea politici și proceduri scrise, bine definite privind managementul tuturor tipurilor de riscuri financiare (de lichiditate, de credit, valutare, operaționale, rata dobânzii și de piață, precum și riscurile asociate cu structura bilanțului contabil și contului de profit și pierderi);
- (f) se va conforma legilor aplicabile, oricărei și tuturor normelor obligatorii stabilite de BNM pentru băncile comerciale în conformitate cu cerințele minime de capital, lichiditate și alte cerințe prudențiale stabilite de BNM (www.bnm.md/en/regulations_surveillance), va

menține la oricare dată rata suficienței capitalului ponderat la risc și va continua să se conformeze pe durata acțiunii Contractului de Recreditare semnat de MF cu IFP;

- (g) să genereze profit pentru fiecare an și fiecare trimestru de activitate al anului curent înainte de aplicare pentru Creditul de Asistență;
- (h) nu va avea credite nefavorabile în portofoliul total de credite (suma totală a creditelor substandard, dubioase și compromise) care vor depăși media pe sistemul bancar;
- (i) va clasifica în mod corespunzător activele sale și expunerile extrabilanțiere în conformitate cu standardele BNM și Standardele Internaționale de Contabilitate și va constitui corect provizioane;
- (j) va dispune de sisteme interne de audit și control adecvat pentru profilul de risc specific și sisteme informaționale de management corespunzătoare;
- (k) va obține opinia fără rezerve de audit anuală privind rapoartele financiare proprii în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF);
- (l) la solicitare, va acorda MF/DLC toată informația și documentele relevante cu privire la finanțarea în cadrul Creditului de Asistență;
- (m) se va conforma în toate aspectele cu procedurile de evaluare socială și de mediu.

7.3 Se va atrage atenție deosebită la eficiența globală a instituției, performanța financiară, calitatea activelor, profitabilitatea, guvernarea corporativă și sustenabilitatea instituției. Eligibilitatea inițială și continuă pentru participare și acces la finanțare în cadrul Creditului de Asistență necesită aprobarea Consiliului DLC. În cadrul evaluării/aprobării băncii Ministerul Finanțelor/ Consiliul DLC poate veni cu recomandări de consolidare și ajustare a unor aspecte ce țin de funcționarea instituțiilor, sau de depășirea unor neconformități. Acestea, de regulă, sunt clasificate drept (pre)condiții pentru finanțare, sau pot fi grupate în funcție de momentul realizării în timp a unor măsuri concrete și relevante pentru depășirea neajunsurilor temporare.

7.4 Acceptarea condiționată a IFP. În cazul unor neconformități temporare criteriilor de eligibilitate, instituției poate fi acordată o anumită perioadă de timp pentru a lua măsuri de restructurare pentru a putea fi selectată drept IFP. Pentru astfel de IFP MF/Consiliul DLC poate negocia și semna un Acord adițional la Contractul de Recreditare, încheiat cu IFP, în care IFP va accepta să implementeze un plan de dezvoltare instituțională cu ținte explicite, repere și date de monitorizare a progresului în domeniile în care au fost identificate neconformități sau puncte slabe. Acordul adițional condiționează continuarea participării IFP în intermedierea resurselor Creditului de Asistență și atingerea la timp a țintelor și reperelor. IFP urmează să realizeze restructurarea în termen de 6 luni de la încheierea Acordului adițional sau altă perioadă convenită.

MF/Consiliul DLC poate recomanda accesul limitat la Creditul de Asistență al unei IFP care are un Acord adițional valabil, dacă consideră acest lucru necesar pentru protejarea intereselor sale și a resurselor Creditului de Asistență de riscuri excesive.

Pentru a menține statutul de IFP acestea trebuie să satisfacă următoarele condiții:

- (a) va corespunde continuu criteriilor de eligibilitate;
- (b) va prezenta la timp rapoarte privind activitățile de acordare și colectare a împrumuturilor în cadrul Creditului de Asistență în conformitate cu documentele de Proiect, Contract de Recreditare și Acordul adițional, semnate cu IFP;

- (c) va da dovadă de un nivel înalt de competență în activitățile de gestionare, creditare, monitorizare și colectare a sub-împrumuturilor.
- (d) va realiza fără rezerve toate responsabilitățile prevăzute în documentele de Proiect;
- (e) creditele nefavorabile (suma totală a creditelor sub standard, dubioase și compromise) nu vor depăși media pe sistem;
- (f) va implementa în mod corespunzător măsurile și recomandările în conformitate cu Acordurile adiționale respective.

Contracte de Recreditare și Acordurile adiționale pot fi modificate.

VIII. SARCINILE SI COMPETENȚELE PĂRȚILOR PARTICIPANTE

8.1 Beneficiarul finanțării în cadrul Creditului de Asistență va:

- asigura gestionarea eficientă a afacerii finanțate din contul Creditului de Asistență;
- negocia și încheia contractul pentru livrarea de bunuri și servicii în conformitate cu prevederile Acordului de credit și procedurile OCDE;
- încheia Contractele de credit cu IFP și va prezenta setul necesar de documente conform Hotărârii Guvernului nr. 1136 din 18 octombrie 2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, cu modificările și completările ulterioare, cerințelor și procedurilor de creditare ale IFP intermediare;
- respecta termenii și condițiile Contractului de credit, inclusiv rambursarea principalului, a dobânzilor și a altor plăți de deservire a Sub-împrumutului;
- asigura efectuarea în timp a plății avansului în valoare de 5% din suma procurărilor în baza contractului de antrepriză;
- suporta orice taxe, comisioane bancare și alte cheltuieli care pot apărea în legătură cu executarea contractelor pentru livrarea de bunuri și servicii, efectuarea debursărilor și rambursărilor resurselor financiare în baza acestor contracte;
- asigura să țină evidența contabilă atât a activității sale, cât și a bunurilor și/sau serviciilor procurate din contul Creditului de asistență și a însăși sub-împrumutului în strictă conformitate cu standardele contabile în vigoare;
- remite și prezintă IFP și/sau reprezentanților Ministerului Finanțelor al R.M. sau ai creditorului extern rapoarte, informații și/sau documente aferente recepției, evidenței contabile și stării bunurilor și serviciilor procurate din contul Creditului de Asistență;
- asigure bunurile, inclusiv în timpul transportării, achiziționate din contul creditului de asistență la o companie de asigurare acceptată de IFP pînă la rambursarea integrală a creditului;
- asigure realizarea sub-proiectelor în conformitate cu politicile naționale de mediu;
- alte sarcini relevante conform documentelor Proiectului.

8.2 Instituțiile Financiare Participante (IFP)

IFP își asumă angajamentul față de obiectivele Proiectului Creditului de Asistență și î-și asumă obligațiunile de:

- (a) a desfășura activitățile în cadrul Creditului de Asistență și a dirija operațiunile și afacerile sale în concordanță cu standardele financiare și practicile potrivite, cu un

- număr adecvat de personal și management calificat și de a acorda prompt, precum necesar, fonduri, facilități, servicii de consultanță și alte resurse necesare pentru atingerea scopului Proiectului;
- (b)
 - (i) a acorda Sub-împrumuturi beneficiarilor în termenii și condițiile stabilite în documentele Proiectului;
 - (ii) a-și exercita drepturile în relație cu fiecare Sub-împrumut în așa fel ca să-și protejeze drepturile sale și ale Republicii Moldova și să atingă scopurile Proiectului;
 - (iv) a nu retransmite la succesori, modifica, abroga, ori amîna oricare din obligațiunile sale cu privire la Sub-împrumuturi, sau alte prevederi din acestea fără acceptul anterior al MF;
 - (v) a solicita ca fiecare beneficiar, care a solicitat un Sub-împrumut să asigure evidența satisfăcătoare, arătând că Sub-proiectul pentru care a fost depusă cererea, este în corespundere cu cerințele Creditului de Asistență;
 - (vi) a asigura că bunurile și serviciile ce urmează a fi livrate și finanțate din fondurile Creditului de Asistență vor fi achiziționate în conformitate cu procedurile Proiectului și astfel de bunuri și servicii și lucrări vor fi folosite în exclusivitate la implementarea Sub-proiectului;
 - (vii) supraveghea și verifica calitatea îndeplinirii serviciilor, lucrărilor și furnizării bunurilor în termenele stabilite în contractele de antrepriză;
 - (viii) a evalua și asuma riscurile de credit față de Ministerul Finanțelor;
 - (ix) evalua oferta de preț a bunurilor și serviciilor oferite de antreprenorul polonez în vederea asigurării unui preț competitiv și asigura încheierea contractelor de antrepriză în conformitate cu Acordul de asistență;
 - (x) monitoriza asigurarea valorii minime de 60% a bunurilor și serviciilor de origine poloneză procurate de către beneficiarii finali în cadrul Creditului de asistență.
 - (c) a menține personal și alte resurse satisfăcătoare pentru MF:
 - (i) comitetul de credit responsabil pentru evaluarea și aprobarea cererilor Sub-împrumuturilor; și
 - (ii) o unitate tehnică/ sau personal adițional responsabil pentru evaluarea și supravegherea implementării Sub-proiectelor;
 - (d)
 - (i) schimb de viziuni, și prestarea oricărei informații relevante pentru MF, care poate fi rezonabil solicitată cu referire la activitatea de creditare, performanța obligațiilor în cadrul Contractului de Recreditare respectiv și alte chestiuni referitor la scopurile Proiectului;
 - (ii) a pregăti și prezenta către MF rapoartele privind utilizarea finanțărilor din contul Creditului de Asistență, evaluarea și monitorizarea implementării Creditului de Asistență în conformitate cu toate documentele ale Proiectului.
 - (iii) a informa prompt MF privind orice condiții care împiedică sau amenință să afecteze progresul activităților sale în baza Contractului de Recreditare și altor documente aferente;
 - (e) a menține evidența contabilă și conturi adecvate pentru a reflecta în conformitate cu practicile de contabilitate operațiunile sale și situațiile financiare;

IFP își asumă toate riscurile financiare pentru recreditarea resurselor pentru fiecare Sub-împrumut și va monitoriza sistematic procesul de realizare a investiției conform prevederilor stabilite în contractul de antrepriză, Contractul de recreditare și altor documente aferente sub-proiectului.

8.3 Ministerul Finanțelor al R.M. va:

- Implementa, gestiona și monitoriza Proiectul Creditului de Asistență, inclusiv și Fondul Circulant de Investiții al Proiectului format (FCIP);
 - încheia Acordul de Implementare a Creditului de Asistență cu banca poloneză Bank Gospodarstwa Krajowego,
 - informa, în scris, Ministerul Finanțelor al Republicii Polone despre aprobarea de către autoritățile competente ale Republicii Moldova a contractului de antrepriză;
 - semna Contracte de recreditare, Acorduri de Refinanțare a Sub-împrumutului pentru finanțarea contractelor de antrepriză ale beneficiarului și autoriza BGK privind efectuarea debursării eligibile în favoarea antreprenorului polonez;
 - asigura îndeplinirea tuturor atribuțiilor stipulate în Acordul de Asistență, inclusiv și rambursarea fondurilor recreditate;
 - examina rapoartele de progres ale Proiectului Creditului de Asistență;
 - monitoriza valorificarea Creditului de Asistență.
 - ține evidența tranzacțiilor aferente Creditului de Asistență și a FCIP:
1. efectua calcularea dobânzilor, colectarea plăților (suma principală, dobânda și alte plăți de deservire a împrumutului) de la IFP selectate în cadrul Creditului de Asistență și a FCIP într-o asigurare a rambursărilor și plăților creditorului extern și acumularea mijloacelor în FCIP;
 2. prezenta IFP selectate cererile de plată a principalului la scadență, a dobânzilor și a altor plăți de deservire a împrumuturilor, conform prevederilor Contractului de recreditare și altor contracte aferente;
 3. deschide la Banca Națională a Moldovei conturi separate în care se vor colecta de la IFP sumele de rambursare a principalului, plățile dobânzilor și altor plăți de deservire a Creditului de Asistență, precum și din care se vor asigura rambursarea creditului și plăților aferente către Ministerul Finanțelor al Republicii Polone;

Ministerul Finanțelor poate delega exercitarea unora dintre funcțiile sale către DLC în conformitate cu legislația în vigoare.

8.4 Ministerului Finanțelor al Republicii Polone

Ministerul Finanțelor al Republicii Polone la implementarea Creditului de Asistență va:

- pune la dispoziția BGK sursele financiare din bugetul de stat al Republicii Polone conform autorizărilor Ministerului Finanțelor al R.M.;
- notifică Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) cu informația referitoare la Proiect, precum și Contractul pentru livrarea de bunuri și servicii care urmează a fi finanțat din contul Creditului de asistență în conformitate cu procedurile descrise în Aranjamentul privind Creditele oficiale de export;
- informa antreprenorii polonezi despre reglementările și procedurile OCDE cu privire la ajutorul condiționat;
- remite în adresa Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în formă scrisă, aprobarea contractelor de antrepriză, după caz;
- asigura conformitatea realizării Proiectului cu reglementările OCDE;
- monitoriza implementarea Creditului de Asistență.

8.5 Banca Gospodarstwa Krajowego

În baza articolului 10 pct. 1 al Acordului de Asistență, BGK acționează în numele Guvernului Republicii Polone pentru a organiza și implementa plățile în cadrul Creditului de Asistență.

La implementarea Creditului de Asistență Banca Gospodarstwa Krajowego va:

- deschide un cont în euro, în registrele sale numit *Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova "Credit condiționat de ajutor Guvernului Republicii Moldova"*. Pentru deschiderea contului nu vor fi percepute comisioane, taxe, impozite sau alte plăți;
- încheia cu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova Aranjamentul de implementare a Acordului de Asistență;
- efectua plăți din contul Creditului de Asistență în favoarea antreprenorului polonez în conformitate cu termenii contractului pentru livrarea de bunuri și servicii. Plățile vor fi efectuate în Euro și doar ca urmare a recepționării autorizării de plată din partea Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. Plățile vor fi efectuate în proporție de 95% din valoarea procurărilor efectuate în baza contractului pentru livrarea de bunuri și servicii;
- remite în adresa Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova extrasele din conturi privind sumele debitate din contul Creditului de Asistență al *Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova "Credit condiționat de ajutor Guvernului Republicii Moldova"* și data valutară a plăților, precum și graficul de plată a sumei principale și a dobânzilor aferente fiecărei debursări efectuate;
- remite în adresa Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova spre examinare documentele prezentate de către antreprenorul polonez, aferente procurărilor în baza contractului pentru livrarea de bunuri și servicii;

8.6 Participarea antreprenorilor polonezi

Contractele pentru livrarea de bunuri și servicii trebuie să fie încheiate cu antreprenori, care își desfășoară activitatea și sunt înregistrați pe teritoriul Republicii Polone.

În scopul asigurării îndeplinirii contractelor de achiziții finanțate din contul Creditului de Asistență, antreprenorii polonezi se vor conforma următoarelor condiții verificate de partea poloneză:

- prezintă documente ce confirmă faptul că nu au restanțe la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național;
- prezintă documente ce confirmă înregistrarea rezultatelor financiare pozitive generate din activitatea sa pe parcursul ultimilor trei ani și prezintă rapoartele financiare pentru aceste perioade;
- își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Polone, de minimum trei ani;
- să aibă experiență în realizarea proiectelor corespunzătoare confirmată prin scrisori de referință;
- trebuie să declare și să semneze următoarele declarații:
 - (i) executare a unui contract individual prin prisma principiilor acordurilor de credite guvernamentale;
 - (ii) nu va pretinde la careva beneficii și/sau foloase în urma și/sau pentru executarea contractului de antrepriză.

IX. Definiții

În prezentul Manual de Operațiuni se utilizează următoarele noțiuni:

1. **Credit de Asistență** – suma creditului oferit de Guvernul Republicii Polone Guvernului Republicii Moldova în baza Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Polone privind obținerea unui credit de asistență din 14.05.2014 pentru finanțarea proiectelor în domeniul agriculturii, procesarea produselor alimentare, industriei, inclusiv infrastructurii aferente acestora și altele contractate de părți.
2. **Contract de Recreditare** – actul juridic semnat între Ministerul Finanțelor și Instituția Financiară Participantă intermediară selectată, prin care Ministerul Finanțelor va acorda împrumuturi IFP din fondurile Creditului de Asistență pentru recreditarea beneficiarilor finali eligibili și finanțarea cheltuielilor eligibile pentru procurarea de bunuri și servicii.
3. **Acord de Refinanțare a Sub-împrumuturilor** – acordul încheiat între Ministerul Finanțelor și IFP care prevede condițiile și termenii de recreditare pentru fiecare sub-proiect eligibil.
4. **Antecontract (contract de intenție)** – convenția prin care una din părți sau ambele părți se obligă să încheie în viitor un anumit contract al cărui conținut esențial este determinat în prezent.
5. **Contract de livrare de bunuri și servicii** (Contract de antrepriză) – convenția încheiată între doi agenți economici, beneficiarul final și antreprenorul/furnizorul polonez privind livrarea de bunuri, de lucrări și/sau de servicii prin intermediul unui contract de antrepriză.
6. **Fondul Circulant de Investiții al Proiectului (FCIP)** – mijloace financiare acumulate și administrate în numele Ministerului Finanțelor de către DLC, formate din rambursările IFP a sumei principale și a dobânzilor la împrumuturile recreditate, din care se vor achita plățile de deservire a Creditului de Asistență către creditorul extern, precum și continuării recreditării de noi sub-proiecte.
7. **Directoratul Liniei de Credit (DLC)** - este o subdiviziune specială sub auspiciile Ministerului Finanțelor responsabilă de recreditarea și administrarea resurselor liniilor de credit finanțate din împrumuturile externe de stat, creată în conformitate cu Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr. 29 din 25.10.1995. În anul 2001 DLC a fost transferat la MF în conformitate cu Hotărârea GRM nr. 953 din 07.09.2001, cu modificările expuse în Hotărârea GRM nr. 672 din 19.06.2006.
8. **Beneficiar** – solicitantul de împrumut din fondurile Creditului de Asistență, a cărui cerere a fost evaluată și aprobată de către IFP și autorizată de Ministerul Finanțelor pentru finanțarea cheltuielilor eligibile din fondurile Creditului de Asistență sau a FCIP.
9. **Finanțare** – mijloace rambursabile financiare obținute din fondurile Creditului de Asistență și/sau a Fondului Circulant de Investiții al Proiectului.
10. **Investiție** – valoarea bunurilor (activelor) și serviciilor, procurate conform contractului pentru livrările de bunuri și servicii încheiat între beneficiar și antreprenorul polonez.
11. **Contract de credit** - reprezintă acordul între beneficiar și IFP pentru acordarea beneficiarului a unui Sub-împrumut în scopul implementării unui Sub-proiect în suma livrărilor bunurilor și serviciilor finanțate din contul Creditului de Asistență.
12. **Sub-proiect** - reprezintă un proiect specific de investiții care se presupune a fi implementat de către beneficiar în totalitate sau parțial prin utilizarea resurselor Sub-împrumutului.